

# Povijest hrvatskog vaterpola

---

Jajčinović, Domagoj

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:034849>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-16**



Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository - Polytechnic of Međimurje Undergraduate and Graduate Theses Repository](#)



MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE ČAKOVEC  
STRUČNI STUDIJ MENADŽMENTA TURIZMA I SPORTA

DOMAGOJ JAJČINOVIĆ

POVIJEST HRVATSKOG VATERPOLA

ZAVRŠNI RAD

ČAKOVEC, 2021.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE ČAKOVEC  
STRUČNI STUDIJ MENADŽMENTA TURIZMA I SPORTA

DOMAGOJ JAJČINOVIĆ

POVIJEST HRVATSKOG VATERPOLA  
HISTORY OF CROATIAN WATERPOLO

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

doc.dr.sc.Nevenka Breslauer, prof.v.š.

Čakovec, 2021

## ZAHVALA

Želio bih se zahvaliti kolegama i profesorima Međimurskog veleučilišta, a posebno mentorici na strpljenju i razumijevanju koje je imala, te na uputama i stručnom savjetovanju kako završni rad privesti kraju.

Domagoj Jajčinović

## SAŽETAK

*Vaterpolo je nastao sredinom 19.stoljeća u Velikoj Britaniji i kao takav jedan je od najstarijih momčadskih sportova u Europi. Razlika od drugih momčadskih sportova je u tome što se igra u vodi, mediju koje čovjeku nije prirodno okruženje. Vaterpolo kao novina brzo nalazi svoju publiku u cijelome svijetu.*

*Povijest hrvatskog vaterpola seže u 1908. godinu kada novu igru u Split donose studenti iz Praga. Poznati su uspjesi hrvatskoga vaterpola tijekom bivše Jugoslavije ali i od osamostaljenja Republike Hrvatske do današnjih dana. Poslije Prvog svjetskog rata organizirana su prva državna vaterpolo prvenstva, a nakon drugog svjetskog rata vaterpolo doživljava procvat. Osim klubova na moru izgradnjom bazena osnovani su klubovi u kontinentalnom dijelu Hrvatske a među prvima u Zagrebu. U reprezentaciji bivše Jugoslavije najveći broj igrača je iz hrvatskih klubova. Osamostaljenjem Republike Hrvatske vaterpolo je nizaio uspjehe u Europi te tako bio jedan od najvećih ambasadora Republike Hrvatske u Europi i Svijetu.*

*Vaterpolo od osamostaljenja Republike Hrvatske najveće uspjehe bilježi od 2007.godine i to osvajanjem zlatnih medalja na najprestižnijim natjecanjima: Svjetsko prvenstvo, Europsko prvenstvo i Olimpijske igre.*

*Ženski vaterpolo u Hrvatskoj nema popularnosti i uspjeha kao muški vaterpolo stoga u Hrvatskoj imamo samo nekoliko ženskih vaterpolo klubova. Ženska hrvatska vaterpolo reprezentacija nije zabilježila većih uspjeha na međunarodnoj sceni.*

*Krovna organizacija hrvatskog vaterpola jest Hrvatski vaterpolo savez koji vodi brigu o hrvatskim klubovima i reprezentaciji. Najveći vaterpolo klubovi u Republici Hrvatskoj jesu HAVK Mladost i VK Jug te se oni izmjenjuju na pobjedničkom tronu prvenstava Republike Hrvatske. Usprkos velikim uspjesima na domaćoj i međunarodnoj vaterpolo sceni, vaterpolo u Hrvatskoj prate brojni problemi kojima je najčešće uzrok loša financijska situacija.*

*Ključne riječi: povijest, vaterpolo, Hrvatska, reprezentacija, Olimpijske igre*

# SADRŽAJ

## Sažetak

1. Uvod .....	6
2. Povijesni razvoj vaterpola .....	8
3. Povijest hrvatskog vaterpola .....	11
3.1. Muški vaterpolo.....	11
3.1.1. Ratko Rudić.....	16
3.2. Ženski vaterpolo.....	17
4. Zlatno desetljeće Hrvatskog vaterpola .....	20
4. 1. Svjetsko prvenstvo u Melbourneu 2007. godine .....	20
4.2. Vaterpolisti na OI u Pekingu 2008.....	22
4.3. Europsko prvenstvo u Zagrebu 2010.....	22
4.4. Olimpijske igre u Londonu.....	24
4.5. Svjetsko prvenstvo u Budimpešti .....	26
5. Hrvatski vaterpolo danas .....	29
5.1. Škola vaterpola.....	30
5.2.Hrvatski klubovi.....	31
5.2.1. Hrvatski akademski vaterpolo klub Mladost, Zagreb .....	32
5.2.2. Vaterpolo klub Jug, Dubrovnik .....	36
5.2.3.Vaterpolo klub Jadran Split.....	38
5.2.4. Vaterpolo klub Solaris, Šibenik.....	40
5.2.5.Vaterpolo klub Primorje, Rijeka.....	41
5.2.6.Vaterpolo klub Medveščak, Zagreb .....	43
5.2.7.Vaterpolo klub Mornar, Split .....	46
5.2.8. Vaterpolo klub POŠK Split .....	48
5.2.9. Vaterpolo klub Zadar 1952.....	49
5.3. Hrvatski vaterpolo kroz posljednja tri desetljeća .....	51
6. Zaključak .....	53
7. Literatura .....	55

## 1. Uvod

Vaterpolo (engl. *Water- voda, polo- lopta*), športska igra na vodi između dviju ekipa koje nastoje što više puta ubaciti loptu u protivnička vrata.

Vaterpolo se, kao ekipni vodeni sport, pojavljuje u Velikoj Britaniji sredinom 19. stoljeća. U početku se igralo u engleskim i škotskim jezerima, a najveći problem bilo je definirati pravila s obzirom na grubost koja je do tad bila jedna od karakteristika tog vodenog sporta. Igra vaterpola izgledala je poput ragbija u vodi. Igralo se bez „vrata“ a svakom pojedinom igraču je bio cilj igre postaviti loptu na suparnički splav. Vaterpolo i danas muku muči s pravilima i čestim izmjenama istih što može potvrditi sama činjenica da su pravila u zadnjih dvadeset godina izmijenjena tri puta.

Vaterpolo utakmica traje trideset dvije minute koje su podijeljene na četiri četvrtine, od kojih svaka traje po osam minuta. Na početku svake četvrtine po jedan igrač iz svake momčadi pliva po loptu koja se nalazi na sredini bazena. Igrač koji prvi dođe do lopte, tj. njegova momčad, ima prvi napad u toj četvrtini. Napad traje trideset sekundi, a napad poslije isključenja ili kornera traje dvadeset sekundi.

Dvije ekipe po maksimalno četrnaest igrača se međusobno natječu tko će dati više golova. Samo sedam igrača jedne ekipe smije biti u istom trenutku u igralištu od kojih je jedan golman. Obje ekipe moraju imati kapice različite boje koje u vaterpolu predstavljaju dresove. Jedino golmani nose kapice crvene boje bez obzira za koju momčad igrali.

Dimenzije vaterpolo igrališta su 33 metra dužine i 20 metara širine. Iste smiju varirati. Bazen mora biti dubok minimalno 1.80 metra da bi se u njemu mogla odigrati vaterpolo utakmica. Golovi su dimenzija 3 metra širine i 0,9 metara visine, a sama dubina gola smije varirati. Vaterpolo lopta je opsega 0.68 - 0.71 m, a teži od 400 – 450 grama.

Vaterpolo igralište označeno je crvenim stupićima čineći tako dvije linije duge dva metra unutar kojih se igrač ne smije nalaziti bez lopte. Linija od 6 metara označena je žutim stupićem i služi za izvođenje faula. S obje strane linije igrališta stoji sudac koji nadgleda igru te prema pravilima i slobodnoj procjeni dijeli pravdu na utakmici.

Nitko osim golmana ne smije loptu primiti s objema rukama i lopta ne smije završiti pod vodom. Protivnički igrač ne smije biti spriječen u plivanju povlačenjem ili potapanjem, u suprotnom može biva kažnjen isključenjem u trajanju od 20 sekundi. Svaki igrač smije napraviti maksimalno 3 isključenja nakon čega gubi pravo nastupa u toj utakmici.

Od kaznenih prekršaja uz faul i isključenje postoji i isključenje s pravom zamjene što znači da se igrač nema pravo vratiti u igru po isteku 20 sekundi te tzv. "brutality", udarac van vode, uočen od stane suca. Kazna za isti je penal koji se puca s 5 metara udaljenosti od gola i isključenje u trajanju od 4 minute, što znači da momčad igra s igračem manje.



---

## 2. Povijesni razvoj vaterpola

Sportska natjecanja sežu u prapovijesno doba, a prednost onih koji su bolje trčali, plivali, gađali, skakali bila je neosporna, stoga su te sposobnosti bile djelatnosti osnova za održavanje i vojno djelovanje.

S razvojem civilizacije u igrama se pojavljuju razni rekviziti poput lopte, ploče, kugle, štapova itd., a natjecanja su se održavala na posebno izgrađenim prostorima (igralištima, borilištima).

Najstarija spominjanja sporta sežu u kretska doba, točnije mionsku kulturu, koja se razvijala 2500 godina prije Krista, gdje je početkom XX. stoljeća pronađeno igralište s gledalištem. (<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=59859>).

Igranje vaterpola krenulo je iz Velike Britanije sredinom 19. stoljeća, tada se spominje pod nazivom „nogomet u vodi“ jer se igra nogometnom loptom. Krajem 19. stoljeća vaterpolo je prihvaćen i u zemljama poput Njemačke, Belgije, Francuske, Austrije i Mađarske. Prvi pisani zapis o vaterpolu izlazi u londonskom dnevniku The Times 1870. godine. Isti taj časopis 12. srpnja 1870. godine objavljuje: „Kasno jučer na West Endu dvije ekipe od po sedam igrača sišle su u vodu da bi odigrale utakmicu nogometa na vodi. To je ujedno i prva vijest u nekom javnom glasilu u kojoj se spominje vaterpolo., Četiri godine kasnije dnevnik The field objavio je kratku vijest o utakmici nogometa u vodi koja je bila održana u bazenu u Cristal Palace Plungeu u Londonu. (Bauer i sur., 2010.)

Prva službena utakmica odigrana je u Glasgowu 1877. godine na rijeci Dee na otvorenoj vodi s označenim granicama igrališta. Dok su reprezentacije Škotske i Engleske odigrale prvu utakmicu u Londonu, točnije u Kensington Bathsu 1880. godine; Škoti su pobijedili 4:0. Prvo prvenstvo Engleske odigrano je 1888. godine. (Bauer i sur., 2010.)

S obzirom na to da je vaterpolo novina u svijetu sporta, sama igra brzo se širila, međutim problem je u tome da ga je svatko igrao na svoj način i zbog toga se ubrzo javila potreba za striktno određenim pravilima kako bi se svi mogli okušati u novonastalom sportu. Jedan od prvih vaterpolo klubova toga doba, London Swimming

Club nije zadovoljan velikim brojem pravila odnosno različitih načina igranja istoga sporta. S toga su objedinili različita pravila, obradili ih i objavili, a ostali klubovi i savezi su ih prihvatili. Tadašnja pravila uvelike se razlikuju od današnjih pravila.

Pravila iz 1885.godine

- Trajanje utakmice je 20 minuta
- Na početku susreta kapetani ekipa dogovaraju strane
- Na početku susreta sudac baca loptu u sredinu prostora za igru. Svi igrači, osim golmana, ulaze u vodu u istom trenutku. Vratar ostaje izvan vode te izvana brani lopte upućene ka голу.
- Lopta se prenosi iznad ili ispod površine vode do suparničkih vrata.
- Nije dopušteno držati suparničkog igrača ako nije u posjedu lopte. Ako netko prekrši to pravilo sudi se slobodan udarac s mjesta na kojem je počinjen prekršaj.
- Pogodak je postignut ako je lopta postavljena s obje ruke na plutajuću platformu ili čamac predviđen za to.
- Ako se lopta izbacila izvan prostora za igru sudac će dosuditi slobodan udarac za ekipu koja to nije učinila. Ako lopta ode preko plutajuće platforme, slobodni udarac izvodi golman.
- Sudac će zviždukom označiti svaki pogodak i igra se prekida radi postavljanja ekipa.
- Nakon završetka prvog poluvremena ekipe mijenjaju strane .
- Ako se igrač ne pojavi na utakmici, a prijavljen je, ne može igrati ako susret počne i izgubit će pravo na nagradu ako njegova ekipa pobijedi.
- Sudac ima velike ovlasti. U slučaju sumnje donosi odluku na temelju okolnosti koje nisu predviđene pravilnikom. (Bauer i sur., 2010.)

Nakon objedinjenih pravila održano je državno prvenstvo u vaterpolu, a nakon toga vaterpolo se počeo igrati diljem svijeta. Nedugo nakon novih jedinstvenih pravila vaterpolo se počeo igrati preko oceana, u Sjedinjenim Američkim Državama. Vaterpolo je na drugi kontinent prenio engleski trener plivanja John Robinson, a prvu vaterpolo ekipu organizirao je u Boston Athletic Associationu. Ubrzo su J.H. Smith i Arnold Heilman osnovali ekipu Sydenham Swimmers Club, a iste godine utemeljen je i New York Athletic Club. Prva službena vaterpolo utakmica u SAD-u odigrana je između

---

Sydenham Cluba i Boston Athletic te je završila 2:1 u korist Sydenham Cluba. (Bauer i sur., 2010)

Početak 20. stoljeća vaterpolo je postao vrlo popularan u SAD-u, a utakmice posjećuje i prati i do 10 000 ljudi, što je i danas rijetkost. Amerikanci su preuzeli engleska pravila no vaterpolo su igrali s puno više kontakta te je vrijedio „zakon jačega“. Igrač je mogao biti zadržan ispod vode dok ne bi izgubio svijest, zbog toga je novi sport dobio epitet jednog od najsurovijih. Na prozivke o brutalnosti sporta Amerikanci su govorili kako je engleski vaterpolo suviše nježan za američke pojmove uz rečenicu: „Željeli smo sport za muškarce, a ne za curice“

Vaterpolo je uz nogomet jedan od najstarijih ekipnih loptačkih olimpijskih sportova. Vaterpolo je na igrama od samoga početka održavanja modernih Olimpijskih igara. Prvi put vaterpolo se igrao u Parizu 1900. godine gdje je uz nogomet bio jedini momčadski sport. Zanimljivo je što su tada na Olimpijskim igrama nastupali klubovi, a ne kao danas reprezentacije te su prvi pobjednici postali članovi Osborne Swimming Cluba iz Manchestera. Na sljedećim olimpijskim igrama odigranim u Saint Luisu sudjelovali su samo američki klubovi, a prvo mjesto pripalo je New York Athletic Clubu. Reprezentacije su se susrele tek na trećim olimpijskim igrama 1908. godine u Londonu kada je prvo mjesto pripalo reprezentativcima Velike Britanije. (Bauer i sur., 2010.)

### 3. Povijest hrvatskog vaterpola

Hrvatski vaterpolo nije puno „kaskao“ za ostatkom svijeta, vaterpolo se u Hrvatskoj počinje igrati 1908. godine, te godine studenti iz Praga (grada koji je u to vrijeme bio sveučilišni i sportski centar Europe) dolaze na ljetne praznike te donose novosti iz europske velesile.

Vaterpolo se igra na Bačvicama u Splitu. 1908.godine, student Fabijan Kaliterna organizira prvu vaterpolsku utakmicu. Povijesni događaj odigran je na improviziranom igralištu označeno špagom i tikvicama. Igrači su nosili crvene i bijele kapice, a sudac je budući ugledni odvjatnik Špiro Perišić premda nije znao plivati.

Početak dvadesetog stoljeća utemeljen je prvi hrvatski vaterpolo klub na Kvarneru u Rijeci pod imenom Victoria, kasnije preimenovan u Primorje. Po imenima dalmatinskih gradova nazivali su se neslužbeni klubovi.

U početku su se vaterpolo utakmice igrale u moru i samo ljeti zbog prihvatljivih temperatura. Nova igra je svake godine imala sve više sudionika i publike. Razvoj hrvatskog vaterpola nakratko je zaustavio Prvi svjetski rat, ali po završetku ratnih sukoba vaterpolo postaje organizirani sport u Hrvatskoj.

#### 3.1. Muški vaterpolo

Prvo vaterpolo prvenstvo tadašnje države organizirano je 1921. godine poslije Prvog svjetskog rata. Naslov prvaka prvog prvenstva države pripao je klubu iz Sombora SSU. Činjenica je kako u to vrijeme većinski narod Sombora jesu Hrvati, kasnije Sombor i administrativno pripada Hrvatskoj. Ovaj podatak se navodi kao dokaz da je prvih 20 državnih prvenstava pripalo hrvatskim klubovima od čega najviše Jugu iz Dubrovnika, čak njih 14. (Bauer i sur., 2010.)

Dvadeset je godina bilo potrebno kako bi se odigrala prva utakmica Hrvatske reprezentacije. Utakmica je odigrana u Mađarskom gradu Szegedu protiv reprezentacije Mađarske koja je bila bolja 2:0, da bi se uzvrat odigrao tjedan dana nakon u Splitu, a ekipe su predstavljene kao reprezentacija Splita i Budimpešte.

Vaterpolo je doživio ratnu stanku, a napredak hrvatskog vaterpola nakratko je prekinuo Drugi svjetski rat. Po završetku spomenutog rata, vaterpolo opet doživljava nagli procvat uz veliku premoć hrvatskih klubova što pokazuje činjenica da su na OI u Londonu 1948. godine od 14 igrača njih trinaestorica bili Hrvati. Vaterpolo se i dalje smatrao ljetnim sportom jer se trenirao samo za vrijeme ljetnih mjeseci dok su to vremenski uvjeti dozvoljavali. Hrvatska je zbog uvjeta i obale bila daleko nadmoćna nad ostatkom Jugoslavije, posebice klubovi s mora.

Veliki značaj za vaterpolo ima otvaranje zimskih bazena u Zagrebu i Beogradu. Dominaciju hrvatskih klubova prekida naglo jačanje beogradskog Partizana. Početkom šezdesetih godina prošloga stoljeća mnogi hrvatski igrači zaputili su se put Beograda. Prvo je otišao dubrovački trener Vlaho Orlić, da bi za njim otišli igrači Janković, Antunović, Bezmalinović, Rudić, Marović. (Bauer i sur., 2010.) Rezultati osvajanja prvenstva u razdoblju od 1946. pa do osamostaljenja 1990. u bivšoj Jugoslaviji prikazana su u tablici 1.

Tablica 1. Pobjednici prvenstva Jugoslavije

Pobjednik	Godina
Jadran Split	1946.
Jadran Split	1947.
Jadran Split	1948.
Jug Durovnik	1949.
Jug Dubrovnik	1950.
Jug Dubrovnik	1951.
Mornar Split	1952.
Mornar Split	1953.
Jadran Split	1954.
Mornar Split	1955.
Mornar Split	1956.
Jadran Split	1957.
Jadran Split	1960.
Mornar Split	1961.

Mladost Zagreb	1962.
Mladost Zagreb	1967.
Mladost Zagreb	1969.
Mladost Zagreb	1971.
Jug Dubrovnik	1980.
Jug Dubrovnik	1981.
Jug Dubrovnik	1982.
Jug Dubrovnik	1983.
Jug Dubrovnik	1985.
Mladost Zagreb	1989.
Mladost Zagreb	1990.
Jadran Split	1991.

Izradio: autor prema podacima Stoljeće hrvatskog vaterpola 2010.

Vaterpolo reprezentacija bivše Jugoslavije svoju prvu i to brončanu medalju osvojila je u Beču 1950. godine, dok su bolje bile reprezentacije Švedske i Nizozemske. Dvije godine kasnije na Olimpijskim igrama u Helsinkiju, reprezentacija osvaja srebrnu medalju u konkurenciji od 21 reprezentacije i time započinje era sjajnih rezultata:

Tablica 2. Odličja Jugoslavenske reprezentacije na natjecanjima

Natjecanje	Grad	Medalja	Godina
Europsko prvenstvo	Beč	Bronca	1950.
Olimpijske igre	Helsinki	Srebro	1952.
Europsko prvenstvo	Torino	Srebro	1954.
Olimpijske igre	Melbourne	Srebro	1956.
Europsko prvenstvo	Budimpešta	Srebro	1958.
Mediterranske igre	Beirut	zato	1959.
Olimpijske igre	Rim	srebro	1960.
Mediterranske igre	Napulj	srebro	1961.
Europsko prvenstvo	Leipzig	srebro	1962.
Olimpijske igre	Tokio	srebro	1964.

Europsko prvenstvo	Utrecht	bronca	1966.
Mediterranske igre	Tunis	zlato	1967.
Olimpijske igre	Ciudad de Mexico	zlato	1968.
Europsko prvenstvo	Barcelona	bronca	1970.
Mediterranske igre	Izmir	zlato	1971.
Svjetsko prvenstvo	Beograd	bronca	1973.
Europsko prvenstvo	Beč	bronca	1974.
Mediterranske igre	Alžir	srebro	1975.
Europsko prvenstvo	Jonkopingu	srebro	1977.
Svjetsko prvenstvo	Berlin	bronca	1978.
Mediterranske igre	Split	zlato	1979.
Olimpijske igre	Moskva	zlato	1980.
Mediterranske igre	Casablanca	zlato	1983.
Olimpijske igre	Los Angeles	zlato	1984.
Europsko prvenstvo	Sofija	zlato	1985.
Svjetsko prvenstvo	Madrid	Zlato	1986.
Univerzijada	Zagreb	Zlato	1987.
Europsko prvenstvo	Strasbourg	Srebro	1987.
Olimpijske igre	Seoul	Zlato	1988.

Izradio: autor prema podacima Stoljeće hrvatskog vaterpola 2010.,

Hrvatska vaterpolska reprezentacija predstavlja državu Hrvatsku u sportu vaterpolu. Ubraja se u jednu od najboljih svjetskih vaterpolskih reprezentacija. Godine 1996., reprezentacija je dobitnicom Državne nagrade za šport "Franjo Bučar".

„U reprezentaciju se teško ulazi, ali se jednako tako iz nje teško i ispada, posebno ako se pobjeđuje, osvajaju trofeji“ -govorio je Ratko Rudić.

Raspalom Jugoslavije, Republika Hrvatska se osamostalila, a vaterpolo je zasigurno bio jedan od glavnih sportskih promotora mlade Republike. Tijekom Domovinskog rata hrvatska klupska natjecanja i dalje su se održavala te vaterpolo nastavlja sa svojim

radom. Prvi europski klupski naslov u povijesti države osvojen je u vaterpolu, a osvojio ga je Splitski Jadran. Prvi državni prvak bila je zagrebačka Mladost.

Za vrijeme ratnih godina Mladost je nastavila svoju dominaciju na domaćoj vaterpolo klupskoj sceni redajući odličja osvajajući kupove države, prvenstva države te europske trofeje. U isto vrijeme dok Vaterpolo klub Mladost osvaja trofeje, vaterpolo reprezentacija Hrvatske osvaja prvu Olimpijsku medalju 1996. godine u Atlanti i to srebrnu.

Slika 1. Srebrna reprezentacija na Olimpijskim igrama u Atlanti 1996.



Izvor: <https://hvs.hr/savez/hrvatski-vaterpolo-savez/povijest/>

U nadolazećem periodu slijedi stagnacija dobrih rezultata vaterpolo reprezentacije. U tom periodu turbulentnih zbivanja za hrvatski vaterpolo, od nesuglasica na relaciji izbornik - igrači, promjena izbornika, pa do velikih ozljeda ključnih igrača na turnirima. Najtrofejniji igrač u povijesti vaterpolo sporta i legendarni kapetan hrvatske reprezentacije, Perica Bukić obećao kako će vratiti u hrvatski vaterpolo najvećeg trenera ikad; Ratka Rudića što je i učinjeno.



### 3.1.1. Ratko Rudić

Sportski i životni put Ratka Rudića, vrhunskog sportaša i trenera, jednog od najvećih u povijesti svjetskog vaterpola, prožet je uspjesima ali i porazima, sve to pomoglo je izgraditi njegovog karakter i razvoj osobina bitnih za današnji status najboljeg svjetskog trenera.

Djetinjstvo i mladost obilježile su mu česte selidbe: od Beograda preko Rijeke, Zadra pa do Splita gdje je i započeo vaterpolo karijeru. Sportsku je afirmaciju ostvario u Splitskom Jadranu gdje se bavio najprije plivanjem i gimnastikom, a potom od 1963. do kraja 1970. godine nastupao za vaterpolo momčad. Kada klub sa Zvončaca više nije mogao pratiti njegove sportske ambicije odlazi u Beogradski Partizan. U Beogradu dostiže vrhunac igračke karijere i postiže mnoge uspjehe na reprezentativnom i klupskom planu.

Nakon završetka igračke karijere ostvaruje još uspješniju trenersku. Od 1982. godine, kada počinje kao trener u Partizanu, pa do 01. svibnja 2020. godine, Ratko ostaje zapisan kao najtrofejniji trener vaterpola u povijesti. Kao trener reprezentacije Jugoslavije, Italije, SAD-a, Brazila i naposljetku Hrvatske osvaja pregršt odličja na svim natjecanjima: olimpijskim igrama, svjetskim i kontinentalnim prvenstvima, svjetskim kupovima i ligama.

Trener Rudić je osvojio 40 izborničkih medalja, sudjelovao na 12 Olimpijskih igara što je apsolutni hrvatski rekord. Uza sve uspjehe koje je stekao, Ratko Rudić ostao je jednostavan i nenametljiv čovjek koji i izvan sportskih borilišta može služiti kao primjer kako se treba ponašati i živjeti, (D. Škarpa, E. Hemar 2010).

Trofeji trenera Ratka Rudića s hrvatskom reprezentacijom:

- Zlato na OI u Londonu 2012. godine
- Zlato na SP u Melbourneu 2007. godine
- Zlato na EP u Zagrebu 2010. godine
- Zlato u Svjetskoj ligi u Almaty 2012. godine
- Srebro u Svjetskoj ligi u Podgorici 2009. godine
- Srebro na FINA kupu u Oradei 2010. godine
- Bronca na SP u Rimu 2009. godine

- Bronca na SP u Shanghaiu 2011. godine
- Bronca u Svjetskoj ligi u Nišu 2010. godine
- Bronca u Svjetskoj ligi u Firenci 2011. Godine

### 3.2. Ženski vaterpolo

Povijest ženskog vaterpola kreće od prvog službenog natjecanja za žene održanog 1979. godine pod imenom Svjetski kup u organizaciji FINE (upravno tijelo sporta). Prvo svjetsko prvenstvo održano je, od 14. do 22. kolovoza 1986. godine u Španjolskoj. Sudjelovalo je 9 reprezentacija:

Sjedinjene Države, Kanada, Australija, Nizozemska, Belgija, Mađarska, Zapadna Njemačka, Norveška, Velika Britanija .

RANG	TIM
1.	Australija
2.	Nizozemska
3.	Sjedinjene Države
4.	Kanada
5.	Mađarska
6.	Zapadna Njemačka
7.	Norveška
8.	Belgija
9.	Velika Britanija

Izvor: [hr2.wiki/wiki/Water\\_polo\\_at\\_the\\_1986\\_World\\_Aquatics\\_Championships\\_%E2](http://hr2.wiki/wiki/Water_polo_at_the_1986_World_Aquatics_Championships_%E2)

Ženski vaterpolo na Olimpijskim igrama po prvi puta se igra 2000. godine u Sydneyju. Na Olimpijskim igrama okupilo se šest reprezentacija: SAD, Rusija, Australija, Nizozemska, Kanada, Kazahstan.

Australija osvaja zlatnu medalju, vaterpolistice SAD-a srebrnu, a broncu ekipa Rusije. Ženski vaterpolo je posljednji momčadski sport koji je dodan na Olimpijske igre te 2000. godine. Dok u muškom vaterpolu dominiraju europske zemlje: Hrvatska, Italija, Mađarska, Srbija, Crna Gora, Rusija, Grčka, Španjolska, u ženskom vaterpolu

uglavnom su ekipe iz drugih dijelova Svijeta. Dominaciju su preuzele zemlje: SAD-a, Kanade, Australije, Nizozemske što za sobom povlači daljnji napredak u organizaciji ženskog vaterpola i izjednačavanje broja momčadi na natjecanjima s muškim vaterpolom. Od 2012. do 2021. godine ženska reprezentacija Sjedinjenih Država osvojila je tri uzastopne zlatne medalje na Ljetnim olimpijskim igrama, postavši prva ženska vaterpolska reprezentacija koja imala olimpijski niz pobjeda ([collegiatewaterpolo.org/fans/gameinfo/history/](http://collegiatewaterpolo.org/fans/gameinfo/history/)).

Povijest ženskog vaterpola u Hrvatskoj bitno je kraća. Ženski vaterpolo počinje se igrati krajem 20. stoljeća. Prva ženska vaterpolo ekipa osnovana je na otoku Murteru 1981. godine, u mjestu Betina. Vaterpolistice iz Betine trenirale su i godinu dana čekale na svoje suparnice da bi mogle odigrati službenu utakmicu. Godine 1982. osnovan je ŽVK "Vela Luka" i tad su odigrane dvije utakmice u kojima su dominirale i pobijedile Velolučanke.

U Hrvatskoj su od 1987. do 1990. godine djeluju četiri ženska vaterpolo kluba: Vela Luka, Jadran-Koteks (Split), Mladost (Zagreb) i ŽVK Kvarner Express (Opatija). Ekipe su se međusobno natjecale, a pobjednice prvog prvenstva Republike 1990. godine bila je ekipa Ženskog vaterpolo kluba KEI Opatija. Rat je i u ženskom vaterpolu ostavio prazninu, prestalo se s treninzima, utakmicama, ženski vaterpolo svoju aktivnosti stopirao je na više od 10 godina.

Od povijesne 1990. pa sve do 1997. godine s organiziranim radom kreće ŽVK Gusar iz Svetog Filipa i Jakova, a hrvatski ženski vaterpolo je u stanju mirovanja tj. nepostojanja. Međutim, dolaskom novog tisućljeća ženski vaterpolo u Hrvatskoj ulazi u svoju renesansnu dob. 2000. godine se ponovo oformljuje vaterpolo klub u Splitu te počinju s radom pri plivačkom i vaterpolo klubu POŠK, današnja Bura i ŽVK Kaštela. ŽVK Istrijanka iz Pule s radom započinje 2002. godine, a od 2005. godine djeluju još: ŽVK Primorje, EB iz Rijeke, ŽVK Viktorija iz Šibenika i ŽVK Jug iz Dubrovnika, oformilo se prvenstvo i natjecanje. Nakon 11 godina ponovo se počinju odigravati službena natjecanja. U Šibeniku se 2001. igralo za naslov pobjednice Kupa Hrvatske, na kojem sudjeluju tri ekipe ŽVK POŠK, ŽVK Zagreb i ŽVK Gusar, a prve osvajačice Kupa Hrvatske su igračice Zagreba.

Iste godine u srpnju održano je i Prvenstvo Hrvatske, a sudjelovale su ekipe ŽVK POŠK, ŽVK Kaštela, ŽVK Gusar i ŽVK Zagreb, a naslov prvakinja osvajaju igralice POŠK-a.

Do 2005. godine prvenstva su se odigravala turnirskim sustavom, a od 2005. ženska vaterpolo liga igra se dvokružnim bod sustavom. U ligi igraju: ŽVK Bura (Split), ŽVK Primorje EB (Rijeka), ŽVK Viktoria (Šibenik), ŽVK Zagreb (Zagreb), ŽVK Gusar (Sv. Filip i Jakov), ŽVK Jug (Dubrovnik).

Prvi nastup hrvatske ženske vaterpolo reprezentacije, „barakudica“ čekalo se do 2002. godine, tada je odigrana prijateljska utakmica s vaterpolo reprezentacijom Slovenije. "Barakudice" pobjeđuju Slovensku reprezentaciju s rezultatom (8:3). Prvi izbornik ženske vaterpolo reprezentacije je Nikša Savina, jedan od najzaslužnijih za razvoj ženskog vaterpola na području Dalmacije. Najveći uspjeh Hrvatske ženske vaterpolo reprezentacije je sudjelovanje na europskom prvenstvu u Zagrebu 2010. godine pod rukovodstvom Milorada Damjanića. Reprezentacija je na kraju prvenstva bila na 8.mjestu. Prvo mjesto osvojila je reprezentacija Rusije.

Slika 2. Ženska ekipe Reprezentacije Hrvatske



Izvor: <http://metro-portal.hr/hrvatice-se-jos-jednim-porazom-oprostile-od-ep-a/47437>

## 4. Zlatno desetljeće Hrvatskog vaterpola

Povijest Hrvatskog vaterpola spominje se od početka dvadesetog stoljeća, međutim u sklopu bivše Jugoslavije. Tri desetljeća je Hrvatska pod svojom zastavom i svojom himnom nanizala ogromne uspjehe u vaterpolu i postavila ljestvicu najviše moguće za sve buduće generacije. Tom „zlatnom desetljeću“ vaterpola od 2007. do 2017. godine, prethodilo burno razdoblje; od smjene izbornika, odustajanje pojedinih igrača zbog uzastopno nanizanih poraza i loših rezultata.

Hrvatska vaterpolska reprezentacija predstavlja državu Hrvatsku u sportu vaterpolu. Ubraja se u jednu od najboljih svjetskih vaterpolskih reprezentacija. Godine 1996., reprezentacija je dobitnicom Državne nagrade za šport "Franjo Bučar".

„U reprezentaciju se teško ulazi, ali se jednako tako iz nje teško i ispada, posebno ako se pobjeđuje, osvajaju trofeji“ –govorio je Ratko Rudić, (Bauer, 2018).

### 4. 1. Svjetsko prvenstvo u Melbourneu 2007. godine

Svjetsko vaterpolsko prvenstvo 2007. održalo se u Melbourneu u Australiji, od 17. ožujka do 1. travnja. Sudionice prvenstva su: Italija, Srbija, Njemačka, Hrvatska, Australija, JAR, SAD, Rusija, Španjolska, Grčka, Japan, Mađarska, Rumunjska, Novi Zeland, Kina i Kanada. Prosudbište za ulazak europskih predstavnika je bio plasman na europskom prvenstvu. Oceanija daje dvoje predstavnika. Azija i Amerika daju po dva predstavnika. Afrika daje jednog predstavnika. Ždrijeb za skupine je obavljen 12. listopada 2006.

Samo natjecanje održavalo se po skupinama, a ekipe su podijeljene u četiri skupine:

Skupina A: Italija, Njemačka, Srbija, drugoplasirani iz azijskih izlučnih natjecanja

Skupina B: Hrvatska, Australija, JAR, pobjednik američkih izlučnih natjecanja

Skupina C: Rusija, Španjolska, Grčka, pobjednik azijskih izlučnih natjecanja

Skupina D: Mađarska, Rumunjska, Novi Zeland, drugoplasirani iz američkih izlučnih natjecanja

Izbornik hrvatske vaterpolo reprezentacije je Ratko Rudić. Za svjetsko prvenstvo izabrao je najbolje hrvatske vaterpoliste bez obzira na njihove godine. Pobjedom u skupini vaterpolo reprezentacija se izborila za sudjelovanje u četvrt završnici. Sve utakmice u nastavku prvenstva reprezentacija Hrvatske je pobijedila. Polufinale je odigrano s reprezentacijom Srbije. Utakmica je završila pobjedom Hrvatske rezultatom 10:7. U finalu su igrali s reprezentacijom Mađarske i pobjedom 9:8 osvojili naslov svjetskih prvaka i zlatnu medalju. Po završetku prvenstva svijeta naš reprezentativac Miho Bošković izabran je za najboljeg igrača svijeta i uvršten u najbolju sedmoricu prvenstva.

Trinaestorica vaterpolista koji su sudjelovala na svjetskom prvenstvu u Melbourneu: kapetan Zdeslav Vrdoljak, vratari Frano Vičan, Josip Pavić, centri Igor Hinić i Mile Smodlaka, braniči Damir Burić, Aljoša Kunac, Andro Bušlje te napadači Pavo Marković, Miho Bošković, Teo Đogaš, Maro Joković, Samir Barač.

Slika 3. Muška hrvatska vaterpolo reprezentacija na postolju u Melbourneu 2007. godine



Izvor: <https://dulist.hr/na-danasnji-dan-2007-godine-hrvatska-prvi-put-postala-svjetski-prvak-u-vaterpolu/703127/>

#### **4.2. Vaterpolisti na OI u Pekingu 2008.**

Mjesec dana prije Olimpijskih igara u Pekingu, održano je Europsko vaterpolsko prvenstvo 2008. u Malagi u Španjolskoj, od 4. do 13. srpnja 2008. U završnom turniru sudjelovalo je 12 ekipa u dvije skupine. U skupini A bile su reprezentacije: Crna Gora, Mađarska, Hrvatska, Španjolska, Grčka i Slovačka, a u skupini B: Srbija, Italija, Njemačka, Sjeverna Makedonija, Rumunjska i Ruska Federacija. U četvrtzavršnici Hrvatska je pobijedila reprezentaciju Italije rezultatom 8:7, ali je u poluzavršnici izgubila od reprezentacije Crne Gore 9:7, i na kraju turnira osvojila 4. mjesto.

Olimpijske igre u Pekingu ujedno i dvadeset-devete igre održane su od 8. do 24. kolovoza 2008. godine. Olimpijski vaterpolo turnir igrao se od 10. do 24. kolovoza. Na muškom turniru sudjelovalo je 12 ekipa u dvije skupine. U skupini A bile su reprezentacije Mađarske, Španjolske, Crne Gore, Grčke, Australije i Kanade, a u B skupini: Hrvatska, Srbije, Italija, Njemačke, SAD, i Kina. U grupnoj fazi natjecanja Hrvatska je izgubila od reprezentacije Srbije rezultatom 11:8, i reprezentacije SAD 7:5, a u četvrt finalu od reprezentacije Crne Gore i tako izgubila u borbi za medalju. Nakon poraza od reprezentacije Španjolske, Hrvatska je bila tek 6.

#### **4.3. Europsko prvenstvo u Zagrebu 2010.**

Godina 2010. uspješna je za Hrvatski vaterpolo, u toj godini reprezentacija osvaja tri odličja na tri velika natjecanja. Završni turnir Svjetske vaterpolo lige održao se u Nišu u Srbiji od 13. do 18. srpnja. Branitelj naslova je Crna Gora, koja je u završnici na peterce izgubila od domaćina Srbije. Sudjelovalo je 8 ekipa koje su se natjecale u dvije skupine: Skupina A: Crna Gora, SAD, Španjolska, Kina

Skupina B: Srbija Hrvatska, Australija i JAR.

Hrvatski vaterpolisti u poluzavršnici izgubili su od reprezentacije Srbije, a u borbi za brončanu medalju pobijedili ekipu Australije, te na kraju turnira reprezentacija osvaja 3. mjesto i brončanu medalju. Na završnom turniru Svjetskog kupa, u rumunjskom gradu Oradea sudjeluje osam ekipa podijeljenih u dvije skupine, A skupina: Španjolska, Rumunjska, Australija i Iran, B skupina: Hrvatska, Srbija, SAD i Kina. Reprezentacija

Hrvatske u završnici je izgubila od reprezentacije Srbije i osvojila 2. mjesto i srebrnu medalju.

Vaterpolsko Europsko prvenstvo 2010. održano je u Zagrebu od 29. kolovoza do 11. rujna u športskom parku Mladost. Na završnom turniru u Zagrebu sudjelovalo je 12 reprezentacija: Hrvatska, Crna Gora, Srbija, Mađarska, Italija, Njemačka, Španjolska, Turska, Grčka, Makedonija, Rumunjska i Rusija. Ekipe vaterpolo reprezentacije Hrvatske turnir započinje porazom od ekipe Crne Gore, ali pobjedom drugih ekipa u skupini osvaja prvo mjesto u skupini. U poluzavršnici je Hrvatska je uspješnija od Srbije s rezultatom 10:9, te ulazi u finale. U finalnoj utakmici Hrvatska pobjeđuje ekipu Italije rezultatom 7:3 i osvaja zlatnu medalju.

Europski prvak, po prvi puta je Hrvatska koja je pobjedom nad Italijom osvojila EP kao domaćin. Trećeplasirana Srbija u borbi za 3. mjesto pobjeđuje Mađarsku. Osvajanje europskog zlata u Zagrebu prati 5 500 gledatelja, što je rekord u posjećenosti vaterpolo utakmicama u Hrvatskoj. Trinaestorica najzaslužnijih vaterpolista, osvajača zlatne medalje su: Josip Pavić, Damir Burić, Miho Bošković, Nikša Dobud, Maro Joković, Petar Muslim, Frano Karač, Andro Bušlje, Sandro Sukno, Samir Barač, Igor Hinić, Paulo Obradović, Ivan Buljubašić.

Slika 4. Muška vaterpolo reprezentacija na postolju u Zagrebu 2010. godine



Izvor: <https://hvs.hr/savez/hrvatski-vaterpolo-savez/povijest/>



#### 4.4. Olimpijske igre u Londonu

Prije Olimpijskih igara u Londonu odigralo se Europsko prvenstvo u Eindhovenu. Na prvenstvu je sudjelovalo 12 ekipa: Hrvatska (branitelj naslova iz Zagreba), Italija, Mađarska, Srbija, Crna Gora, Nizozemska, Španjolska, Makedonija, Rumunjska, Turska, Njemačka i Grčka. U trećem kolu Hrvatska vaterpolo reprezentacija je poražena od Srbije, a posljednja pobjeda nad Nizozemcima osigurava plasman na 9. mjestu.

Šest mjeseci kasnije počinju Olimpijske igre u Londonu. Hrvatski vaterpolisti otvorili su natjecanje na Olimpijskim igrama s reprezentacijom Grčke i ostvarili prvu pobjedu s rezultatom (8:6). U prvoj utakmici istaknuo se Josip Pavić na голу s 14 obrana te je dao naslutiti daljnji tijek njegova dva tjedan na olimpijskim igrama. U drugoj utakmici vaterpolo reprezentacija Hrvatske savladana je reprezentacija Španjolske s rezultatom (8:7).

Tadašnji svjetski prvaci Talijani poraženi su s rezultatom (11:6), slijedi pobjeda nad Australijom s istim rezultatom (11:6), a Kazahstanu gubi 8 razlike od vaterpolo reprezentacije Hrvatske. Vaterpolo reprezentacija prvo je savladala reprezentaciju Amerike s rezultatom (7:5), a prvi pogodak Amerikanci su postignut je tek nakon 18 i pol minuta igre, kada je na semaforu evidentirano (5:0) za Hrvatsku reprezentaciju. U finalu Olimpijskih igara u Londonu, ispred 5000 ljudi, Hrvatska reprezentacija pobijedila je reprezentaciju Italije s rezultatom (8:6).

Trinaestorica vaterpolista osvajača olimpijskog zlato su: Josip Pavić, Damir Burić, Miho Bošković, Nikša Dobud, Maro Joković, Petar Muslim, Ivan Buljubašić, Andro Bušlje, Sandro Sukno, Samir Barač, Igor Hinić, Paulo Obradović, Frano Vićan.

Slika 5. Hrvatska vaterpolo reprezentacija pobjednik Olimpijskih igara u Londonu 2012. godine



Izvor: <https://hvs.hr/savez/hrvatski-vaterpolo-savez/povijest/>

Osvajanjem zlatne medalje na Olimpijskim igrama u Londonu u reprezentaciji dolazi do promjena. Ratko Rudić odlazi s mjesta izbornika a dolazi Ivica Tucak. Novim izbornik reprezentacije s vaterpolistima sudjeluje na Mediteranskim igrama 2013 godine u Turskoj. Vaterpolski turnir na MI 2013. održava se od 19. do 26. lipnja na bazenu Macita Ozcana u Mersinu u Turskoj. Branitelj naslova je reprezentacija Srbije, a održan je samo muški turnir na kojem sudjeluje 7 ekipa: Grčka, Srbija, Italija, Francuska, Španjolska, Hrvatska i Turska. U završnici je Hrvatska pobijedila ekipu Španjolske rezultatom 11:9 i tako postala prvak. Svoje prvo sredozemno zlato sa svim je pobjedama na svoj Dan državnosti osvojila Hrvatska. Tako je Svjetski kup ostao jedino veliko natjecanje na kojem Hrvatska nikada nije osvojila zlato. Zlato na ovom turniru prvo je odličje pod vodstvom izbornika Ivice Tucka.

Pod vodstvom izbornika Tucka Hrvatska je na Svjetskom prvenstvu u Barceloni 2013. od 22. srpnja do 3. kolovoza, osvojila 3. mjesto i brončanu medalju.

Svjetsko prvenstvo u vaterpolu 2015. održalo se od 27. srpnja do 8. kolovoza u Kazanju u Rusiji. Sudjelovalo je 16 reprezentacija: Hrvatska, Kanada, Brazil, Kina, Grčka, SAD, Italija, Rusija, Mađarska, Kazahstan, JAR, Argentina, Srbija, Australija, Crna Gora, Japan. Reprezentacija Hrvatske je u završnici izgubila od reprezentacije Hrvatske i osvojila drugom mjesto i srebrnu medalju.

Na Olimpijskim igrama u Rio de Ranieru 2016. godine natječe se 12 ekipa: Mađarska, Grčka, Brazil, Srbija, Australija, Japan, Španjolska, Hrvatska, Italija, Crna Gora, SAD, Francuska. Hrvatska u završnici igrala s reprezentacijom Srbije, utakmica završava pobjedom reprezentacije Srbije s rezultatom 11:7, a Hrvatska vaterpolo reprezentacija osvojila 2. mjesto i srebrnu medalju.

#### **4.5. Svjetsko prvenstvo u Budimpešti**

Svjetsko prvenstvo u vaterpolu 2017. održano je od 17. do 29. srpnja 2017. godine u Budimpešti, u Mađarskoj. Na prvenstvu sudjeluje 16 reprezentacija: Mađarska, Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Grčka, Italija, Australija, Španjolska, Ruska Federacija, Japan, Brazil, Kazahstan, SAD, Francuska, Kanada, JAR.

Kapetan reprezentacije Hrvatske, Sandro Sukno, iako ozlijeđen, ide s ekipom na svjetsko prvenstvo. Skupinu su činile reprezentacije Hrvatske, Rusije, Amerike te Japana. Hrvatska je pobijedila u svim utakmicama u skupini.

Hrvatska vaterpolo reprezentacija četvrtfinale igralo s reprezentacijom Italije, utakmica završava pobjedom Hrvatske s rezultatom 12:9.

Polufinalna utakmica igrala se protiv do tada neporažene Srbije. Mnogi neutralni promatrači, vaterpolo znalci rekli su da je to bila utakmica desetljeća; sadržajno bogata, maksimalno spremne momčadi. Utakmica je završila pobjedom Hrvatske s rezultatom 12:11 a to je značilo da je Hrvatska u završnici Svjetskog prvenstva.

Završnicu svjetskog prvenstva Hrvatska igra protiv domaćina, reprezentacije Mađarske. Utakmica se igrala pred 7 500 gledatelja, pobijedila je Hrvatska vaterpolo reprezentacija s rezultatom 8:6. Kapetan Sandro Sukno, doveo je reprezentaciju do pobjede i nakon 10

godina do naslova svjetskih prvaka. Drugo mjesto osvojila je reprezentacija Mađarske, a treće Srbije.

Trinaestorica koja je branila boje Hrvatske u Budimpešti su: Marko Bijač, Marko Macan, Loren Fatović, Luka Lončar, Maro Joković, Ivan Buljubašić, Ante Vukičević, Andro Bušlje, Sandro Sukno, Ivan Krapić, Anđelo Šetka, Xavi Garcia, Ivan Marčelić.

Slika 6. Hrvatska muška reprezentacija na postolju u Budimpešti 2017.godine



Izvor: <https://www.tportal.hr/sport/clanak/upoznajte-hrvatske-junake-trinaestorica-velicanstvenih-svjetskih-prvaka-20170730>

U razdoblju od 10 godina hrvatska seniorska vaterpolska reprezentacija osvojila je 17 medalja, uključujući najveće, olimpijsko zlato i srebro, dva svjetska i jedno europsko zlato. Hrvatska je jedina država koja je medalje osvojila na čak šest uzastopnih svjetskih prvenstava, a uspjehu su u tom razdoblju pridonijele i mlađe reprezentativne kategorije s 14 osvojenih medalja. Hrvati su tri puta u tom razdoblju birani za najbolje igrače u Europi (Bošković 2007. i 2012. te Bijač 2017.), a jedan je igrač proglašen najboljim na svijetu (Pavić 2012.). Imala je Hrvatska u tom razdoblju i najboljeg trenera svijet (Tucak 2017.) i najbolju momčad te iste godine. U tom razdoblju petorica

vaterpolista Hrvata primljena su u Kuću slavnih u SAD-u, a to su: Rudić, Bebić, Bukić, Trumbić i Ježić.

Tablica 3. Odličja Hrvatske reprezentacije u razdoblju od 2007.do 2017.godine

Natjecanje	Mjesto	Medalja	Godina
Svjetsko prvenstvo	Melbourne	Zlato	2007.
Svjetska liga	Podgorica	srebro	2009.
Svjetsko prvenstvo	Rim	bronca	2009.
Europsko prvenstvo	Zagreb	zlato	2010.
Svjetska liga	Niš	bronca	2010.
FINA kup	Oradea	srebro	2010.
Svjetska liga	Firenca	bronca	2011.
Svjetsko prvenstvo	Shanghai	bronca	2011.
Svjetska liga	Almaty	zlato	2012.
Olimpijske igre	London	zlato	2012.
Mediterranske igre	Mersin	zlato	2013.
Svjetsko prvenstvo	Barcelona	bronca	2013.
FINA kup	Almaty	bronca	2014.
Svjetsko prvenstvo	Kazan	srebro	2015.
Svjetska liga	Bergam	srebro	2015.
Olimpijske igre	Rio de Janerio	srebro	2016.
Svjetsko prvenstvo	Budimpešta	zlato	2017.

Izradio: autor prema Zlatno desetljeće hrvatskog vaterpola

## 5. Hrvatski vaterpolo danas

Hrvatski vaterpolo savez je krovna vaterpolska organizacija, osnovana 1971. godine u Splitu, a član je Vaterpolo saveza tadašnje Jugoslavije. Početkom devedesetih, točnije 5. kolovoza 1991. Izvršni odbor Hrvatskog vaterpolskog saveza, temeljem odluke Hrvatskog sportskog saveza donio je odluku o obustavi i sudjelovanja u radu VS Jugoslavije, te pokretanju cjelovitog novog sustava natjecanja u Republici Hrvatskoj. Tu povijesnu odluku potpisao je Vlado Kobešćak. Nakon priznavanja mlade Hrvatske države 15. siječnja 1992. godine, od 7. veljače 1992. godine Hrvatski vaterpolo savez član je Hrvatskog olimpijskog odbora (HOO) te Europske plivačke federacije (Ligue Européenne de Natation – LEN) i Svjetske plivačke federacije (Fédération Internationale de Natation – FINA).

Ciljevi Saveza su poticanje i promicanje vaterpolskog sporta odnosno njegovu aktivnost u Republici Hrvatskoj. Savez sukladno ciljevima djeluje na području sporta. Savez obavlja sljedeće djelatnosti:

- potiče i promiče vaterpolski sport odnosno njegovu aktivnost,
- usklađuje aktivnost svojih članova,
- organizira i provodi sustav natjecanja,
- uređuje pitanja koja se tiču registracije sportaša, status sportaša i drugih sportskih djelatnika te disciplinske odgovornosti sportaša i sportskih djelatnika,
- sukladno mogućnostima, skrbi i organizacijski i financijski pomaže klubove – članice,
- skrbi o unapređenju stručnog rada i osposobljavanju stručnih djelatnika, te o unapređenju sportskih dostignuća,
- skrbi o vrhunskim sportašima, sudjeluje u stvaranju uvjeta za njihovu pripremu za olimpijske igre, svjetska i europska prvenstva, te druga velika međunarodna natjecanja,
- sudjeluje u ostvarivanju programa i politike Hrvatskog olimpijskog odbora,

- obavlja i duge poslove određene zakonom i Statutom Hrvatskog olimpijskog odbora,
- objedinjuje i usklađuje programe vaterpolskog sporta, daje prijedloge za izradu programa javnih potreba u sportu i skrbi o njegovom ostvarivanju,
- sudjeluje u borbi protiv dopinga, korištenja supstanci i zabranjenih postupaka u vaterpolskom športu u skladu sa Svjetskim kodeksom protiv dopinga.

Hrvatski vaterpolo savez donosi pravilnike i akte kojima se regulira rad klubova i reprezentacije, vodi registar članova.

Državna prvenstva Kup kao i međunarodna natjecanja također su pod pokroviteljstvom Hrvatskog vaterpolo saveza. Organiziraju se za gotovo sve kategorije sportaša: seniore, mlađe kategorije, žene, te tzv. 1. b ligu i treću ligu.

### **5.1. Škola vaterpola**

Razvojem vaterpola kao klupskog sporta formiraju se u vaterpolo klubovima i škole vaterpola koje pripremaju najmlađe uzraste za ovaj sport. Svi vaterpolo klubovi imaju svoje vaterpolo škole. One okupljaju djevojčice i dječake od 9-10 godina i uče osnovama vaterpola. Iz tih škola formiraju se ekipe mlađih kategorija: mlađe nade, nade, mlađi kadeti, kadeti, mlađi juniori, juniori. Za mlađe kategorije pod pokroviteljstvom Hrvatskog vaterpolo saveza organizira se Prvenstvo Hrvatske, a za juniore i Kup Hrvatske. Rad s najmlađima u klubovima preuzimaju poznati igrači i treneri. Najbolji iz mlađih kategorija nastupaju za reprezentaciju mlađih uzrasta: U15, U17, U 18, U 19, U20. Reprezentacije sudjeluju na europskim i svjetskim prvenstvima.

Slika 7. Svjetsko prvenstvo U 18, Turska 2014.



Izvor: Ahiva HVS-a

Svakako treba spomenuti trenera Aleksandra – Cošu Seiferta koji je unaprijedio rad s mladim vaterpolo ekipama. Mlađe kategorije sportaša u klubovima su „bazen“ iz kojih se selektiraju igrači u starije ekipe, a potom u reprezentacije.

## 5.2. Hrvatski klubovi

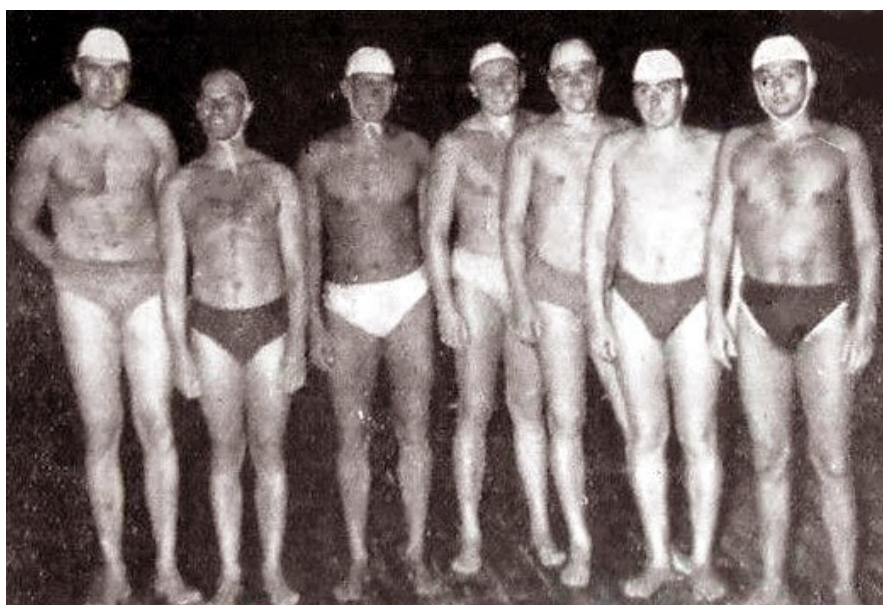
U Hrvatskom vaterpolu je registrirano 67 vaterpolskih klubova. U prvoj seniorskoj ligi trenutno se natječe 11 klubova, kao i u 1.b ligi koja je osnovana 2006. godine. Klubovi djeluju u 2. i 3. ligi ili kao amaterski klubovi. Klubovi iz prve hrvatske lige igraju i u sklopu Regionalne lige.



### 5.2.1. Hrvatski akademski vaterpolo klub Mladost, Zagreb

Hrvatski akademski vaterpolski klub Mladost je hrvatski vaterpolski klub iz Zagreba, dio Hrvatskog akademskog športskog društva Mladost. Klub je utemeljen 1945. godine u sklopu Akademskog sportskog društva Mladost, sljednika predratnog Hrvatskog akademskog športskog kluba. Zagrebački studenti koji su studirali u Beču 1921. godine u Zagrebu u okviru Hrvatskog akademskog športskog kluba osnivaju vaterpolo sekciju. Prva utakmica održana je na Maksimirskom jezeru 23. srpnja 1922. godine. Vaterpolisti su najprije trenirali na Maksimirskom jezeru a potom na plivalištu uz Savu, sve do izgradnje zatvorenog bazena u Daničićevoj ulici. Zatvoreni olimpijski bazen izgrađen je za Univerzijadu 1987, godine u sklopu sportskog centra Mladost. Mladost domaće utakmice igra na Bazenu Mladost. Klupsko sjedište je na adresi Jarunska 5, Zagreb. Klupski nadimak je Žapci ili Žapci sa Save.

Slika 8. Ekipa "Mladosti Zagreb" 1954. Godine



Izvor: <http://www.waterpololegends.com/2015/03/>

Slika 9. Pobjednici kupa europskih prvaka 1968.godine- karikatura



Izvor: <http://www.waterpololegends.com/2015/03/>

HAVK Mladost” u Zagrebu pobjednik 1968 europskih prvaka kupu. Ekipa: Seifert (glavni trener), Lopatny, Bonačić, Jeger, A.Matošić, Poljak, Trumbić, Hebel, Stipanić, Z.Šimenc, Pozojević, Mikač.

Vaterpolo klub Mladost nikad nije bila plasirana ispod petog mjesta u prvenstvima bivše Jugoslavije i jedina je, uz splitski Jadran, cijelo vrijeme bila u Prvoj ligi.

Nakon relativno neuspješnog početnog razdoblja (tada su dominirali splitski klubovi Jadran i Mornar, te dubrovački Jug), mladostaši su preporod doživjeli dovršenjem zimskog plivališta u tadašnjoj Daničićevoj ulici 1959. godine, kada su konačno dobili zatvoreni bazen. Prvo su (1960. i 1961.) osvojili zimsko prvenstvo Jugoslavije (tada se nije igrao Kup), a potom su 1962. prvi put postali i prvaci države. Za vrlo kratko vrijeme Mladost je tri puta bila prvak Jugoslavije i četiri puta najbolja u Europi (triput zaredom – 1968. kao branitelj naslova europskog prvaka).

Slika 10. Mladost na Europskom kupu 1991. godine



Izvor: <http://www.waterpololegends.com/2015/03/>

Momčad pobjednika zagrebačke Mladosti na Europskom kupu 1991. za državne prvake. Stojeći LR: Sardelić Celestin (predsjednik), Šimenc Dubravko, Antunović Duško ( trener ), Nola Fabijan ( pomoćni trener), Erjavec Mladen, Lašič Tomaž, Jah (pomoćni trener), Bukić Perica, Miškulin Mladen, Milanović Igor, Popović Andrija . Srednji red: Kobeščak Vlado (ravnatelj). Čučanj LR: Štritof Ratko, Vezjak Josip, Vincek Damir, Damjanić Milorad, Rukavina Krešimir, Vidumansky Ladislav, Kobeščak Dario. LEN je proglasio Mladost svjetskim vaterpolskim klubom 20. stoljeća.

Hrvatsko prvenstvo: (11)

- prvak: 1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1999., 2002., 2003., 2008., 2021.

Jugoslavensko prvenstvo: (6)

- prvak: 1962., 1967., 1969., 1971., 1989., 1990. Zimsko prvenstvo Jugoslavije: (5)

- prvak: 1960., 1961., 1962., 1964., 1970. Hrvatski kup: (10)

- pobjednik: 1992., 1993., 1997., 1998., 2001., 2005., 2010., 2011., 2019./20., 2020./21.

## Jugoslavenski vaterpolski kup: (1)

- pobjednik: 1988./89., Međunarodna natjecanja (15) Liga prvaka / Kup prvaka: (7)
- pobjednik: 1968., 1969., 1970., 1972., 1990., 1991., 1996., Kup pobjednika kupova: (2)
- pobjednik: 1976., 1999. Kup LEN: (1)
- pobjednik: 2001. ,Europski superkup: (3)
- pobjednik: 1976., 1990., 1996., COMEN kup: (2)
- pobjednik: 1987., 1990., Regionalna natjecanja: Jadranska liga: (2)
- prvak: 2019., 2020.

Slika 11. Mladost pobjednik kupa Hrvatske



Izvor: <http://www.havk-mladost.hr/>

### 5.2.2. Vaterpolo klub Jug, Dubrovnik

Vaterpolski klub Jug je hrvatski vaterpolski klub iz Dubrovnika utemeljen 1923. godine. Ime Jug predložio je Zdenko Šapro. Osnivači vaterpolskog kluba Jug su Rudi Reš, poznati plivač sa Suška, uz pomoć Dubrovčana Pera Kolića i Tonča Nardellija. Vaterpolo se u samom početku igrao na improviziranom igralištu na kupalištu Danče gdje su osim vaterpola organizirana i plivačka natjecanja. Tijekom zime nije se igralo.

Osim na Dančama, do 1961. godine i izgradnje gruškog bazena, vaterpolski klub Jug svoje je utakmice igrao i u staroj gradskoj luci (Portu). Godine 1925. Jug je po prvi put u povijesti zaigrao na državnom prvenstvu odigranom u Splitu gdje je odmah osvojio naslov državnog prvaka. Bio je to prvi naslov prvaka uopće u povijesti dubrovačkog športa.

Vaterpolski klub Jug je pune 33 godine ostao neporažen na svom plivalištu, za koje je vrijeme 25 puta osvojio naslov državnog vaterpolskog prvaka, od čega je u razdoblju od 1925. do 1937. godine čak 13 naslova osvojio uzastopno.

Slika 12. Ekipe VK Jug iz 1954. godine, Dubrovnik.



Izvor: <http://www.waterpololegends.com/2015/03/>

Sa 64 osvojena trofeja, najtrofejniji je vaterpolski klub u Hrvatskoj. U bogatoj povijesti kluba Jug je osvojio trideset i šest nacionalnih prvenstava čime je rekorder među hrvatskim klubovima u svim sportovima.

Najveći uspjesi VK Juga:

- Državna prvenstva (38)
- Prvenstvo Republike Hrvatske: (16) - prvak (16): 2000., 2001., 2004., 2005., 2006., 2007., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020.
- Prvenstvo Kraljevine Jugoslavije: - prvak (14): 1925., 1926., 1927., 1928., 1929., 1930., 1931., 1932., 1933., 1934., 1935., 1936., 1937., 1940.
- Prvenstvo SFRJ: - prvak (8): 1949., 1950., 1951., 1980., 1981., 1982., 1983., 1985.
- Državni kupovi (16)
- Hrvatski kup: - osvajač (14): 1994., 1996., 2000., 2002., 2003., 2004., 2006., 2007., 2008., 2009., 2015., 2016., 2017., 2018.
- Jugoslavenski kup: - osvajač (2): 1981., 1983.
- **Europska natjecanja**
- Liga prvaka: - osvajač (4): 1980., 2001., 2006., 2016. 2017.
- Kup LEN: - osvajač (1): 2000.
- Europski superkup: - osvajač (2): 2006., 2016.
- Jadranska liga: - prvak (4): 2009., 2016., 2017., 2018.

Slika 13. Ekipe VK Juga kao pobjednici lige prvaka



Izvor: <https://www.jug.hr/>

### 5.2.3. Vaterpolo klub Jadran Split

Jadran je najstariji splitski vaterpolo klub, osnovan u uvali Baluni na zapadnoj strani splitske luke 23. rujna 1920. godine. Prva javna utakmica poslije Prvog svjetskog rata odigrana je 30. srpnja 1922. na prvom Podsavaznom prvenstvu u vaterpolu i plivanju u kojoj je ekipa Baluni pobijedila Firule rezultatom 5:1. Na međunarodnoj razini, Baluni su prvu utakmicu odigrali 1923. godine na turniru u Zagrebu kojemu je domaćin bio HAŠK. S bečkim Hakoahom ostali su 3:3, dok su u produžetku Mađari slavili s 5:3. Sredinom lipnja 1924. dolazi do promjene imena u Jugoslavenski sportski klub Jadran.

Slika 14. Ekipe vaterpola kluba Jadran 1953. godine



Izvor: <http://www.waterpololegends.com/2015/03/>

Ekipe VK Jadran Split koja je sudjelovala na državnom prvenstvu 1935. godine činili su: Miro Mihovilović, Filip Bonačić, Branko Petrone, Vojko Pavičić, Ivo Giovanelli, Krsto Pasinović, Niko Nonković. Najveći uspjeh VK Jadran Split jest osvajanje europskog trofeja 1992. godine, kao prvi klupski europski trofej od osamostaljenja.

Slika 15. Ekipe VK Jadran Spli 1992. godine



Izvor: <https://vkjadransplit.hr/>



Najveći uspjesi VK Jadran Split:

Kup prvaka

- osvajač: 1991./92., 1992./93.

COMEN kup

- pobjednik: 1991., 1995.

Jugoslavensko prvenstvo

- prvak: 1923., 1939., 1946., 1947., 1948., 1954., 1957., 1960., 1991.

Zimsko prvenstvo Jugoslavije

- prvak: 1967.

#### **5.2.4. Vaterpolo klub Solaris, Šibenik**

Prva vaterpolo utakmica u Šibeniku odigrana je 6. kolovoza 1924. i to između ekipe plivačkog sportskog kluba „Krka“ i posade engleske ratne mornarice s broda „MS Stuart“. Odigrane su dvije utakmice, a obje su otišle u korist gostiju i to rezultatima 0:6 i 0:3.

Profesionalni vaterpolski klub Šibenik je osnovan 1953. godine i od tad djeluje na području grada Šibenika i Dalmacije. Šibenik je dugogodišnji prvoligaš u hrvatskim i bivšim jugoslavenskim natjecanjima (kada je nastupao pod imenom svog višegodišnjeg pokrovitelja, hotelskog naselja Solaris).

Slika 16. Ekipa VK Solarisa, 1971. godine



Izvor: <https://hvs.hr>

Klub je dao brojne sjajne igrače i državne reprezentativce, među kojima se ističu Perica Bukić, Renato Vrbičić, Siniša Belamarić, Andrija Komadina, Denis Šupe. Za Šibenik su igrali hrvatski izbornik Ivica Tucak i slovački reprezentativac Roman Polačik.

Iako nije osvojio ni jedno prvenstvo ni kup, osvojio je drugo mjesto u prvenstvu 1987., potom ulazak u finale LENA kupa 2006/07. te ulazak u naj elitnije vaterpolsko natjecanje – Euroligu u sezoni 2008/2009.

### **5.2.5. Vaterpolo klub Primorje, Rijeka**

Vaterpolo Klub Primorje osnovan je 1908. godine kao *Hrvatski športski klub Victoria* kao jedan od prvih vaterpolo klubova na ovim prostorima! Društvo je osnovano 1908. godine na Sušaku i najstariji je plivački klub u Hrvatskoj. Prvi trener bio je Rudi Reš. Pod tim imenom klub je djelovao do završetka Drugog svjetskog rata. Godine 1945. formirano je športsko društvo Primorac. Od početka 1948. godine djeluje novostvoreni plivački klub Primorje koji je poslije postao plivački i vaterpolski klub Primorje. Klub je reorganiziran 1. siječnja 1991. godine te djeluje kao ŠD Primorje '08 u koji su danas udruženi plivački klub Primorje, vaterpolski klub Primorje te klub za sinkronizirano plivanje Primorje. Klub je iznjedrio mnoge igrače koji su imali značajan utjecaj za Hrvatsku, kao što su: Igor Hinić, Damir Glavan, Damir Burić i Samir Barać, a svi su osvojili medalje na velikim međunarodnim natjecanjima. Osim toga, iz škole vaterpola Primorja proizašli su Danijel Premuš i Vladimir Vujasinović, koji su osvajali olimpijske medalje za Italiju i Srbiju.

Victorijini članovi, vaterpolist Boris Polić i plivač Zmaj Defilipis, nastupali su na OI 1936. godine u Berlinu.

Slika 17. VK Primorje 1938. osvojeno je 1. mjesto na Državnom prvenstvu Jugoslavije



Izvor: <http://vaterpolo-primorje.hr/povijest-kluba/>

#### Najveći uspjesi Vaterpolo kluba Primorje

- Prvenstvo Hrvatske
  - Prvak (2): 2013./14., 2014./15.
- Kup Hrvatske
  - Osvajač (4): 1995./96., 2012./13., 2013./14., 2014./15.
- Prvenstvo Jugoslavije
  - Prvak (1): 1938. (kao HŠK Victoria)
  - Kup Jugoslavije
  - Osvajač (1): 1979.
- Liga prvaka
  - Finalist (2): 2011./12., 2014./15.
- Kup pobjednika kupova
  - Finalist (1): 1976./77.
- COMEN Kup

- Osvajač (1)
- Jadranska Liga
  - Prvak (3): 2012./13., 2013./14., 2014./15.

Slika 18. Pobjednici Jadranske lige



Izvor: <http://vaterpolo-primorje.hr/>

### 5.2.6. Vaterpolo klub Medveščak, Zagreb

Vaterpolo se na Šalati počeo igrati 1946. godine u sklopu plivačke sekcije tadašnjeg športskog društva “Slavija”.

Iste godine počinje djelovati pod nazivom Dinamo. 1948. mijenja naziv u Naprijed, pod tim imenom igra u najvišem razredu jugoslavenskog prvenstva. Od 1961. djeluje kao vaterpolo klub Medveščak, a 1966. ponovno ulaze u prvu ligu, ali još kao drugoligaš osvajaju prvenstvo.

Slika 19. Ekipe Medveščaka 1966.godine



Izvor: <http://www.vk-medvescak.hr/povijest/>

Godine 1966. najvrjedniji seniorski rezultat momčadi sa Šalate postigli su: Ante Matošić, Božidar Pavešić, Darko Gojanović, trener Aleksandar Coša Seifert, Eduard Lutilsky, Osvit Dvoržak, Ronald Lopatny i Daslav Hranueli (stoje), Vojko Mikac, Aleksandar Černi, Ranko Borić, i Dražen Katunarić (čuče).

Klub osvaja 1. mjesto na jakom međunarodnom turniru u Celju uz nove igrače: Darko Šturman, Nenad Medvedić, Davor Dorpolo, Mladen Žagmeštar, Miran Ružić, Zdenko Tonković, Ronald Lopatny, Zdravko Hebel i Osvit Dvoržak.

Od 1973. (s izuzetkom kratko 1976.), klub ne djeluje, te se ponovno osniva 11. studenoga 1984. godine. Klub ponovno postaje prvoligaš 1989., a osamostaljenjem Hrvatske redovno igra u najvišem rangu hrvatskog prvenstva. Klub je redovni član Jadranske lige od njezinog osnutka.

Slika 20. Ekipe Vk Medveščaka 2019.godine



Izvor: <http://www.vk-medvescak.hr/povijest/>

#### Najveći uspjesi vaterpolo kluba Medveščak

##### Zimsko prvenstvo Jugoslavije

- prvak: 1966.

##### Prvenstvo SR Hrvatske

- prvak: 1954.

##### I. B savezna liga Jugoslavije

- prvak: 1989. <sup>[1]</sup>

##### II. savezna liga Jugoslavije

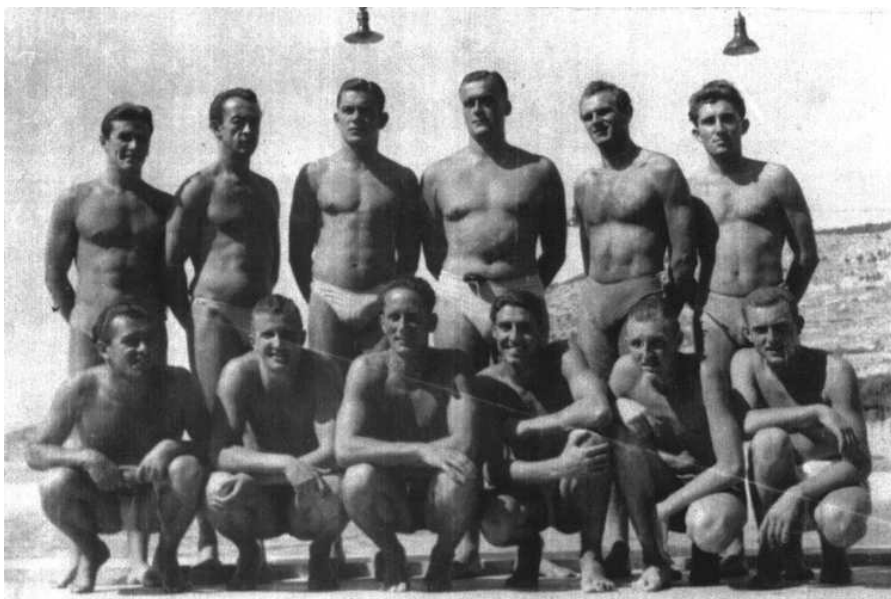
- prvak: 1951., 1972.

Izvor: <http://www.vk-medvescak.hr/hr/>

### 5.2.7. Vaterpolo klub Mornar, Split

Plivačko-vaterpolski klub Mornar osnovan je u travnju 1949. kao sekcija, pa klub, a od 1951. postao je klubom u sastavu utemeljenog sportskog društva Mornar kojemu su pripali i veslački i jedriličarski klub, a poslije i podvodno istraživački klub. Vaterpolisti su pet puta osvajali naslov državnog prvaka od 1952. do 1961. Nisu bili prvaci 1954. i od 1956. do 1961. kada je osvojena ta zadnja nezaboravna titula onih najstarijih legendi Mornara. Od vremena Grkinića i Duvnjaka do posljednjih generacija s imenima: Jani Barle, Vinko Rosić, Zvonimir Rino Kreković, Jakov i Ante Matošić, Marin Grubić, Ivica Bandalović, Petar Jakaša, Jure Srhoj. Najveći uspjeh u povijesti kluba ostvaren je 1986. godine kada je Mornar osvojio europsko klupsko natjecanje Kupa pobjednika kupova, a ta generacija se još uvijek može smatrati najboljom generacijom Mornara svih vremena uz bitan podatak da su svi igrači te generacije ponikli u Mornara.

Slika 21. Prva vaterpolska ekipa Mornara 1949. godina



Izvor: <https://vkmornar-brodospas.hr/o-nama/>

Slika 21. VK Mornar prvaci države 1961.godine



Izvor: <https://vkmornar-brodospas.hr/o-nama/>

Vaterpolska momčad državni prvaci 1961.: Jakov Matošić, Marin Grubić, Ante Matošić, Lovro Radonić, Vinko Rosić, Uglješa Čavlina, Jani Barle, čuče: Zvonimir Kreković, Josip Jović, Miomir Ercegović

Uspjesi VK Mornara:

Kup pobjednika kupova

- pobjednik: 1986/87.

Mitrov kup

- pobjednik: 1953.

Jugoslavensko prvenstvo

- prvak: 1952., 1953., 1955., 1956., 1961.

Jugoslavenski kup

- finalist: 1973., 1985./86.

Izvor: <https://vkmornar-brodospas.hr/>



### 5.2.8. Vaterpolo klub POŠK Split

Vaterpolo klub POŠK, punim imenom Plivački omladinski športski klub, je osnovan 11. travnja u 1937. godine. Primarno je bio plivački, ali imao je i vaterpolski odjel. Prvu vaterpolsku utakmicu POŠK je odigrao 29. srpnja 1939. godine. Godine 1952. klub je obnovio djelovanje koje je prekinuo rat sa svim uzrasnim kategorijama. Prvi trener POŠK-ovih vaterpolista je Ivica Dabrović. Godine 1955. POŠK je pobijedio u republičkom prvenstvu, tada trećoj razini vaterpolskog natjecanja te se plasirao u Drugu saveznu ligu.

U POŠK-u su stasali mnogi poznati igrači, Milivoj Bebić, u svoje vrijeme najbolji igrač na svijetu, Deni Lušić, Damir Polić, Željko Kaurlo, najbolji strijelac u povijesti talijanske lige (121 pogodak u jednoj sezoni), Ante Bratić, vratar, Ivan Gabrilo, Branko Jovanović, Tino Vegar, Siniša Školneković.

Slika 22. Ekipa VK Pošk 2018.godine



Izvor: [http://www.hrvatskareprezentacija.hr/len-kup-mladost-i-posillipo-glavni-favoriti-za-cetvrtfinale/vaterpolo-ovk-posk\\_n/](http://www.hrvatskareprezentacija.hr/len-kup-mladost-i-posillipo-glavni-favoriti-za-cetvrtfinale/vaterpolo-ovk-posk_n/)

Najveći uspjesi Vaterpolo kluba POŠK:

Liga prvaka

- pobjednik: 1999.

Kup pobjednika kupova

- pobjednik: 1982., 1984.

Europski superkup (vaterpolo)

- pobjednik: 1984.

COMEN kup

- pobjednik: 1984., 1985., 1986.

Hrvatsko prvenstvo

- prvak: 1998.

Hrvatski kup

- pobjednik: 1999.

Jugoslavenski kup

- pobjednik: 1980., 1982./83.

Izvor: [https://hr.wikipedia.org/wiki/Vaterpolski\\_klub\\_PO%C5%A0K\\_Split](https://hr.wikipedia.org/wiki/Vaterpolski_klub_PO%C5%A0K_Split)

### 5.2.9. Vaterpolo klub Zadar 1952.

Vaterpolo klub Zadar 1952 osnovan je 1952. godine u Zadru, zatim je mijenjao ime u Vaterpolo klub Jedinstvo. Ime "Zadar 1952". vraćeno 1991. godine. Ekipe vaterpolo kluba Zadar 1952. nema velikih uspjeha u novijoj povijesti. Uspješni su u mlađim kategorijama u državnim natjecanjima. Perspektivni igrači odlaze u jače klubove (Primorje, Mladost).

Slika 23. Ekipe VK Zadra 1952, 2015. godine



Izvor: <https://www.zadarskilist.hr/taxonomy/term/3171>

Uspjesi:

1 puta prvak Jugoslavenskog prvenstva, Izvor: <https://vkzadar1952.weebly.com/>

### 5.2.10. Vaterpolo klub KPK Korčula

Korčulanski plivački klub je vaterpolski klub iz Korčule. U samom gradu Korčuli vaterpolo se igra od 1926., a osobe koje su donijele vaterpolo u Korčulu su bili korčulanski đaci koji su išli u školu u Dubrovnik. Natjecanja se igraju od 1930., kada se igralo utakmice sa sastavima iz susjednih mjesta. 1930. se stoga uzima za godinu utemeljenja KPK. Nakon Drugog svjetskog rata, KPK se počeo nadmetati u Drugoj ligi, da bi 1953. prvi puta ušli u Prvu ligu. Slijedile su godine, desetljeća malo ispadanja, pa vraćanja u prvoligaško društvo. '50-tih i '60-tih godina prošlog stoljeća ponajbolji igrači KPK odlazili u veće, jače klubove. Prije svega u gotovo pa susjedni dubrovački Jug, ali i u zagrebačku Mladost i beogradski Partizan. Gojko Arneri, reprezentativac, ostao je vjeran KPK. Svoju igračku karijeru započeo je i završio U KPK 1973. godine, kada je kao kapetan uveo momčad iz nova u Prvu ligu. Po ulasku u Prvu ligu, počela je stasati najbolja generacija u povijesti kluba. Stožerni igrač bio je Boško Lozica, a godine 1977. za trenera dolazi još jedan Korčulanin, Duško Antunović kojem je to bio prvi trenerski angažman. Najpoznatiji igrači: Gojko Arneri, Felice Tedeschi, Boško Lozica, Duško Antunović, Slobodan Bobo Trifunović, Velebit Veršić, Nebojša Jeričević, Žarko Lozica, Marinko Bojić, Perica Richter, Bojan Lozica, Perica Radonić, Ivo Lozica, Uroš Marović, Milovan Tomić...

Slika 24. Ekipa KPK Korčila, 1978



<https://www.korculainfo.com/photos/kpk/>

Zlatna generacija vaterpolista iz KP Korčula 1978. godine . Duško Antunović (Trener), Slobodan Bobo Trifunović, Uroš Marović, Velebit Veršić, Milovan Tomić, Nebojša Jeričević, Žarko Lozica, Marinko Bojić, Perica Radonić, Boško Lozica, Perica Richter i Bojan Lozica , pobjednici Kupa pobjednika kupova (Kalogjera ,1980).

### **5.3. Hrvatski vaterpolo kroz posljednja tri desetljeća**

Hrvatski vaterpolo je najtrofejniji momčadski sport u Hrvatskoj, ni jedan ekipni sport nije donio toliko medalja sa svjetskih i europskih natjecanja i Olimpijskih igara kao vaterpolo. Hrvatska vaterpolo reprezentacija je među nacijama na svijetu, a vaterpolo klubovi natječu se u najprestižnijim natjecanjima. Hrvatski vaterpolo klubovi osvajaju najviša mjesta u međunarodnim natjecanjima, kao i vaterpolo reprezentacija. Kroz tri desetljeća su osvojena sva međunarodna natjecanja. Usprkos velikom uspjehu i ugledu hrvatskog vaterpola u svijetu, činjenica je da u klubovima postoji puno problema i poteškoća.

Početak novog tisućljeća osnivaju se i počinju djelovati i ženski vaterpolo klubovi, najprije uz jadransku obalu, a zatim i u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Izgrađeni su novi bazeni koji su temeljna infrastruktura za razvoj vaterpola. Od osamostaljenja Hrvatske, vaterpolo se nalazi na samom svjetskom vrhu po klupskim i reprezentativnim uspjesima. Usprkos brojnim uspjesima i ugledu koji hrvatski vaterpolo i vaterpolisti imaju u svijetu, vaterpolo stagnira.

Hrvatski vaterpolo savez, kao krovna organizacija vaterpola, trebala bi se uhvatiti u koštac s problemima koji danas muče hrvatski vaterpolo. Interes Hrvatske javnosti za vaterpolo je na minimalnoj razini što za posljedicu ima nedostatak djece i mladih u vaterpolo školama i mlađim kategorijama. Tribine na utakmicama ostaju prazne. Stanje u klubovima zasigurno ima odraz na Hrvatsku reprezentaciju u svim kategorijama. Nedostatak djece u vaterpolo školama je prvi pokazatelj da će se problemi, ako se ne riješe, samo gomilati zbog toga što neće biti „bazena“ iz kojih će se izvlačiti perspektivni vaterpolisti. Takvo stanje će u budućnosti dovesti u pitanje opstanak vaterpola. Većina problema koje muče vaterpolo usko su vezana za financije.

Nezadovoljavajuće financije uzrokuju i nedostatak stručnog kadra. Danas je odaziv bivših vaterpolista, koji su nerijetko ulazili u klubove kao treneri, smanjen i rijetki su oni koji se odlučuju krenuti trenerskim vodama. Uz dvokratno radno vrijeme, radne vikende zbog odigravanja utakmica, putovanja, plaća koje su u hrvatskim klubovima daleko ispod prosjeka, dok se s primanjima u Europi ne može ni usporediti, sve manje je stručnih kadrova.

Odlazak mladih igrača u inozemstvo, nažalost vezan je uz isti problem, financije. Klubovi jednostavno nemaju što ponuditi mladom perspektivnom igraču kako bi ga zadržali za sebe, te se većina iz materijalnih i financijskih razloga odlučuje za odlazak u inozemstvo. To ostavlja velike posljedice na klubove i vaterpolo reprezentaciju Hrvatske. Igrači u inozemnim klubovima nisu pod okom izbornika niti ljudi iz Hrvatskog vaterpolo saveza.

Natjecanja u vaterpolu, utakmice, igrači, turniri nemaju dovoljnu medijsku pozornost niti se javnost informira o radu i uspjehu klubova. Gledanost vaterpolo utakmica je veoma mala. Nekada je na vaterpolo utakmice dolazilo tisuću i više gledatelja, a danas je to tek stotinjak. Promidžba vaterpolo sporta je slaba, interesa sponzora gotovo i nema. Zbog toga je interes hrvatske javnosti za vaterpolo, usprkos velikim uspjesima, svake godine sve manji što dovodi do pitanja održivosti sporta.

## 6. Zaključak

Vaterpolo je jedan od trofejnih momčadski sport u Republici Hrvatskoj. Tijekom povijesti vaterpolo klubovi i reprezentacija imali su svoje napretke, ali povremeno i stagnacije. Napredak je popraćen osvajanjem brojnih medalja na mnogim međunarodnim natjecanjima (Svjetsko prvenstvo, Europsko prvenstvo, Olimpijske igre, Mediteranske igre). Kada se uzme u obzir sve istraženo i navedeno u ovom radu, vaterpolo zaslužuje više pozornosti u području sporta u Republici Hrvatskoj. Hrvatski vaterpolo u sklopu bivše Jugoslavije a i nakon osamostaljenja uhvatio je korak s razvijenim zemljama te uz kvalitetni trenerski kadar i talentirane sportaše niže sjajne rezultate. Svojim nastupima osigurali su svoj status na svjetskoj sceni vaterpola a hrvatska vaterpolo reprezentacija 1996. osvaja svoju prvu medalju (srebro) na olimpijskim igrama u Atalanti.

Ženski vaterpolo u Hrvatskoj bilježi svoj uspon a najznačajniji rezultati koje su postigle vaterpolistice svakako su: sudjelovanje na europskom prvenstvu u Zagrebu 2010. godine i 8. mjesto, te sudjelovanje na europskim prvenstvima za žene u Beogradu 2016., Barceloni 2018. te Budimpešti 2020. godine. Rezultati su bili skromni: od 8. do 11. mjesta.

Napredak hrvatskog vaterpola ne prate svi segmenti potrebni za uspjeh, pa dolazi do naglih padova u radu klubova i uspjesima na natjecanjima. Rad s mladima je ključni elemenat, ali često zbog nedovoljnog financiranja ostavljaju traga u svim dijelovima i strukturama hrvatskih vaterpolo klubova s velikim odrazom na Hrvatsku vaterpolo reprezentaciju.

Trenutno u Hrvatskoj djeluje 67 muških vaterpolo klubova, a najuspješniji među njima su: Vaterpolo klub Jug iz Dubrovnika, HAVK Mladost iz Zagreba, Vaterpolo klub Jadran iz Splita, Vaterpolo klub Primorje iz Rijeke, Vaterpolo klub POŠK iz Splita, te Vaterpolo klub Medveščak iz Zagreba.

Ženski vaterpolo danas broji 12 klubova. U prvoj ligi natječe se 6 klubova, a najuspješniji među njima su: ŽAVK Mladost iz Zagreba, Ženski vaterpolo klub Jadran iz Splita, POŠK 1937. iz Splita, Ženski vaterpolo klub Viktorija iz Šibenika, Ženski

vaterpolo klub Primorje iz Rijeke, a priključuje im se i Ženski vaterpolo klub Mursa iz Slavenskog Broda.

Međutim možemo zaključiti, da bez sustavnog rješenja financiranja klubova te rada s mladim naraštajima ni nacionalne selekcije, tu mislimo na mušku i žensku reprezentaciju, neće moći postizati rezultate kao do sada. Za sustavni razvoja sporta u Republici Hrvatskoj kao i u vaterpolo potrebno je poraditi na financiranju sporta i kadrovima koji rade u određenim sportovima kao i menadžerima koji vode politiku pojedinog kluba.

---

## 7. Literatura

1. Bauer, D. (2018). Zlatno desetljeće hrvatskog vaterpola 2007.-2017., Školska knjiga, Zagreb
2. Bauer, D., A. Drpić, I. Duvnjak, A. Filić, Z. Karlo, Z. Jajčević, I. Mikulićin, P. Ogurlić, A. Vlašić, B. Vujina (2010). Stoljeće Hrvatskog Vaterpola, Denona, Zagreb
3. <http://metro-portal.hr/hrvatice-se-jos-jednim-porazom-oprostile-od-ep-a/47437> (pristupljeno: 02.10.2021.)
4. <http://vaterpolo-primorje.hr/> (pristupljeno: 28.09.2021.)
5. <http://vaterpolo-primorje.hr/povijest-kluba/> (pristupljeno: 28.09.2021.)
6. <http://www.havk-mladost.hr/> (pristupljeno: 26.09.2021.)
7. [http://www.hrvatskareprezentacija.hr/len-kup-mladost-i-posillipo-glavni-favoriti-za-cetvrtfinale/vaterpolo-ovk-posk\\_n/](http://www.hrvatskareprezentacija.hr/len-kup-mladost-i-posillipo-glavni-favoriti-za-cetvrtfinale/vaterpolo-ovk-posk_n/) (pristupljeno: 02.10.2021.)
8. <http://www.vk-medvescak.hr/hr/> (pristupljeno: 02.10.2021.)
9. <http://www.vk-medvescak.hr/povijest/> (pristupljeno: 02.10.2021.)
10. <http://www.waterpololegends.com/> (pristupljeno: 02.10.2021.)
11. <https://collegiatewaterpolo.org/fans/gameinfo/history/> (pristupljeno: 05.10.2021.)
12. <https://dulist.hr/na-danasnji-dan-2007-godine-hrvatska-prvi-put-postala-svjetski-prvak-u-vaterpolu/703127/> (pristupljeno: 09.10.2021.)
13. [https://hr.wikipedia.org/wiki/Kor%C4%8Dulanski\\_pliva%C4%8Dki\\_klub](https://hr.wikipedia.org/wiki/Kor%C4%8Dulanski_pliva%C4%8Dki_klub) (pristupljeno: 04.10.2021.)
14. [https://hr.wikipedia.org/wiki/Vaterpolski\\_klub\\_PO%C5%A0K\\_Split](https://hr.wikipedia.org/wiki/Vaterpolski_klub_PO%C5%A0K_Split) (pristupljeno: 04.10.2021.)
15. [https://hr2.wiki/wiki/Water\\_polo\\_at\\_the\\_1986\\_World\\_Aquatics\\_Championships\\_%E2%80%93\\_Women%27s\\_tournament](https://hr2.wiki/wiki/Water_polo_at_the_1986_World_Aquatics_Championships_%E2%80%93_Women%27s_tournament) (pristupljeno: 28.09.2021.)
16. <https://hvs.hr> (pristupljeno: 28.09.2021.)
17. <https://hvs.hr/savez/hrvatski-vaterpolo-savez/povijest/> (pristupljeno: 28.09.2021.)
18. <https://vkjadransplit.hr/> (pristupljeno: 26.09.2021.)
19. <https://vkmornar-brodospas.hr> (pristupljeno: 01.10.2021.)
20. <https://vkmornar-brodospas.hr/o-nama/> (pristupljeno: 01.10.2021.)
21. <https://vksolaris.hr/> (pristupljeno: 01.10.2021.)



22. <https://vkzadar1952.weebly.com/> (pristupljeno: 03.10.2021.)
23. <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=59859> (pristupljeno: 04.10.2021.)
24. <https://www.jug.hr/> (pristupljeno: 26.09.2021.)
25. <https://www.korculainfo.com/photos/kpk/> (pristupljeno: 04.10.2021.)
26. <https://www.tportal.hr/sport/clanak/upoznajte-hrvatske-junake-trinaestorica-velicanstvenih-svjetskih-prvaka-20170730> (pristupljeno: 01.10.2021.)
27. <https://www.zadarskilist.hr/taxonomy/term/3171> (pristupljeno: 03.10.2021.)
28. Kalogjera, D. (1980). Pedeset godina Korčulansko g plivačkog kluba, TK Kranj
29. Škarpa, D. E.Hemer (2010). Ratko Rudić maesto vaterpola, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

#### POPIS TABLICA

1. Pobjednici prvenstva Jugoslavije
2. Odličja Jugoslavenske reprezentacije na natjecanjima
3. Odličja Hrvatske reprezentacije u razdoblju od 2007. do 2017.godine

#### POPIS SLIKA

1. Slika 1. Srebrna reprezentacija na Olimpijskim igrama u Atlanti 1996.
2. Slika 2. Ženska ekipe Reprezentacije Hrvatske
3. Slika 3. Muška hrvatska vaterpolo reprezentacija na postolju u Melburenu 2007.godine
4. Slika 4. Muška vaterpolo reprezentacija na postolju u Zagrebu 2010.godine
5. Slika 5.Hrvatska vaterpolo reprezentacija pobjednik Olimpijskih igara u Londonu 2012.godine
6. Slika 6. Hrvatska muška reprezentacija na postolju u Budimpešti 2017.godine
7. Slika 7. Svjetsko prvenstvo U 18, Turska 2014.
8. Slika 8.Ekipa "Mladosti Zagreb" 1954. Godine
9. Slika 9. Pobjednici kupa europskih prvaka 1968.godine- karikatura
10. Slika 10.Mladost na Europskom kupu 1991.godine

11. Slika 11. Mladost pobjednik kupa Hrvatske
12. Slika 12. Ekipe VK Jug iz 1954. godine, Dubrovnik.
13. Slika 13. Ekipe Vuk Juga kao pobjednici lige prvaka
14. Slika 14. Ekipe vaterpolo kluba Jadran, 1953. godine
15. Slika 15. Ekipe Vuk Jadran Sple, 1992. godine
16. Slika 16. Ekipe Vuk Solarisa, 1971. godine
17. Slika 17. Vuk Primorje 1938. osvojeno je 1. mjesto na Državnom prvenstvu Jugoslavije
18. Slika 18. Pobjednici Jadranske lige
19. Slika 19. Ekipe Medveščaka, 1966. godine
20. Slika 20. Ekipe Vuk Medveščaka, 2019. godine
21. Slika 21. Prva vaterpolska ekipe Mornara, 1949. godina
22. Slika 22. Ekipe Vuk Pošk, 2018. godine
23. Slika 23. Ekipe Vuk Zadra, 2015. godine
24. Slika 24. Ekipe KPK Korčula, 1978. godine